

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ
РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ

Кафедра італійської і французької
філології та перекладу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра	Кафедра італійської і французької філології та перекладу
Факультет	Факультет романської філології і перекладу
Викладач	к.філол.н., доц. Лисенко Н.Є., доцент кафедри італійської і французької філології та перекладу
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	4 курс, VII семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: практичні заняття – 30 год. самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Французька
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Вибіркова дисципліна спрямована на систематизацію теоретико-методологічних знань, а також умінь і навичок, набутих здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня в результаті вивчення нормативних дисциплін – лексикології і стилістики французької мови. Курс присвячено вивченню специфічних виражальних засобів французької мови, які забезпечують багатство та індивідуальність мовлення, - фразеологізмів, іронії, аллюзії, а також їхньому креативному потенціалу – мовним іграм. У ході вивчення дисципліни розглядається їхня структура, семантика, функціональні можливості.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою вивчення дисципліни є допомогти студентам — майбутнім філологам і перекладачам — систематизувати та доповнити наявні знання стилістичної системи французької мови, формувати вміння критично осмислювати лінгвостилістичні особливості аналізованих текстів та застосовувати набуті знання для підвищення виразності власного мовлення та відповідного використання мовних засобів у різних комунікативних ситуаціях, зокрема науковій — конференції, круглі столи, наукові публікації у галузі сучасних лінгвістичних студій.

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**«Лінгвостилістика і культура французької
мови»**

Спеціальність: B11 Філологія

Спеціалізація: B11.055 Романські мови та літератури
(переклад включно), перша — французька

Освітня програма:

**Французька мова і література, друга іноземна
мова, переклад**

Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	• Ідентифікувати виражальні засоби експресивності французької мови — фразеологізми, іронію, алюзії, мовну гру. • Аналізувати їхню структуру, семантику та функціональні особливості, розуміти роль цих засобів у створенні стилістичних ефектів. • Інтерпретувати лінгвостилістичні особливості текстів з урахуванням контексту, жанру і комунікативної мети. • Застосовувати здобуті знання і навички для підвищення виразності власного усного та писемного мовлення, адекватного використання стилістичних засобів у професійній діяльності. • Критично осмислювати стилістичні особливості аналізованих текстів, що підвищує здатність до міжкультурної комунікації і професійного мовного аналізу.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Знання: • основних характеристик лінгвостилістичних засобів експресивності французької мови, зокрема іронії, алюзії мовної гри, усвідомлення стилістичного потенціалу фразеологізмів; • розуміння функціональних особливостей цих засобів у текстах різних жанрів і комунікативних ситуаціях. Уміння: • ідентифікувати й аналізувати розглядані виражальні засоби та пояснювати специфіку їх функціонування у текстах різних жанрів. Навички: • використовувати набуті знання й уміння для здійснення комплексного лінгвостилістичного аналізу текстів різних жанрів; • використовувати набуті знання й уміння для формування виразності власного усного і писемного мовлення. Комунікація: • ефективно комунікувати в різних соціокультурних і професійних контекстах, використовуючи стилістично адекватні мовні засоби; • успішно взаємодіяти з носіями мови та представниками інших культур у міжкультурній, зокрема професійній, комунікації. Автономність і відповідальність: • уміння самостійно відбирати певні (експресивні, нейтральні, логічні) мовні і мовленнєві засоби (фонетичні, лексичні, граматичні), які є оптимальними для реалізації комунікативного наміру та адекватними в соціально-функціональному плані ситуації спілкування; • здатність застосовувати набуті знання у написанні студентських наукових робіт (курскових, кваліфікаційних робіт магістра, конкурсних наукових робіт) й участі в наукових семінарах, конференціях, дискусіях у галузі філології.

Види занять і їхній розподіл за годинами

№ п/п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
			лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота		лекції	семіна рські / практи чні	самост йна робота

								заняття		
Модуль 1										
Змістовий модуль 1										
«Лінгвокреативний потенціал французького художнього мовлення»										
1.	Експресивність та емоційність як фундаментальні категорії художнього мовлення.			2	12	-	-	-	-	
2.	Мовна гра як прояв креативного потенціалу французької мови. Механізми та прийоми мовної гри на різних рівнях мовної системи.			8	12	-	-	-	-	
3.	Образний та експресивний потенціал фразеологізмів. Авторське обігрування й трансформації сталих виразів.			6	12	-	-	-	-	
4.	Іронія як лінгвістичний феномен. Творення прихованих смислів через порушення мовних очікувань.			6	12	-	-	-	-	
5.	Алюзія як маркер інтелектуальної мовної гри автора із читачем. Види алюзій (літературні, історичні, міфологічні) та їхні функції.			8	12	-	-	-	-	
	Усього годин за модулем:	90	-	30	60	-	-	-	-	

Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Лінгвокреативний потенціал французького художнього мовлення

Тема 1. Експресивність та емоційність як фундаментальні категорії художнього мовлення.
Тема 2. Мовна гра як прояв креативного потенціалу французької мови. Механізми та прийоми мовної гри на різних рівнях мовної системи.
Тема 3. Образний та експресивний потенціал фразеологізмів. Авторське обігрування й трансформації сталих виразів.
Тема 4. Іронія як лінгвістичний феномен. Творення прихованих смислів через порушення мовних очікувань.
Тема 5. Алюзія як маркер інтелектуальної мовної гри автора із читачем. Види алюзій (літературні, історичні, міфологічні) та їхні функції.

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

У структурі кожного модуля з усіх навчальних дисциплін оцінюються такі складники: аудиторна робота студента, самостійна робота студента, модульна контрольна робота.

Критерії оцінювання аудиторної і самостійної роботи з дисципліни «Лінгвостилістика і культура французької мови»:

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю аудиторної та самостійної роботи з дисципліни, викладач оголошує на практичних/семінарських заняттях.

Оцінка «**відмінно**» («5») виставляється студенту, якщо питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні матеріалу. Відповіді є змістовними, логічними та чіткими. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично правильним. Допускається до 4-х граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 90% – 100% правильно виконаних завдань.

Оцінка «**добре**» («4») виставляється студенту, якщо питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені навчальні практичні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні матеріалу. Відповіді у переважній більшості є змістовними, логічними та чіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично коректним (допускається невиконання 1-2 вимог до форми). Допускається до 6 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 75% – 89% правильно виконаних завдань.

Оцінка «**задовільно**» («3») виставляється студенту, якщо питання, винесені на розгляд, засвоєні частково; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення. Відповіді є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 3-4 вимог до форми). Допускається до 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 50% – 74% правильно виконаних завдань.

Оцінка «**незадовільно**» («2») виставляється, якщо студент не засвоїв більшої частини програмного матеріалу, неправильно виконує завдання, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями й навичками, необхідними для розв'язання поставлених завдань. Переважна більшість відповідей є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 4-5 вимог до форми). У відповідях студента зафіксовано 9 і більше граматичних, лексичних або орфографічних помилок. Менше 50% правильно виконаних завдань.

У разі невиконання студентом завдань аудиторної та самостійної роботи без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «**нуль**» (0) балів. У разі наявності зазначених офіційних документів студент має право на відпрацювання аудиторної та самостійної роботи.

Модульний контроль. Семестровому контролю з навчальної дисципліни «Лінгвостилістика і культура французької мови» передую написання студентами модульної контрольної роботи.

*Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни
«Лінгвостилістика і культура французької мови»:*

Модульна контрольна робота є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів і спрямована на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними всього навчального матеріалу, що підлягає вивченню під час аудиторної та самостійної роботи.

Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

«відмінно» («5») – 50 балів: виставляється студенту, якщо необхідні практичні навички та вміння сформовані на високому рівні; всі практичні завдання, передбачені МКР, виконані в повному обсязі. Відповіді є змістовними, логічними й чіткими. 90% – 100% правильно виконаних тестових завдань. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично правильним. Допускається наявність в аналізі не більше 4 негрубих помилок (орфографічних, лексичних, граматичних, стилістичних);

«добре» («4») – 40 балів: виставляється студенту, якщо в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені МКР практичні завдання виконані в повному обсязі, але з неістотними неточностями. Відповіді у переважній більшості є змістовними, логічними та чіткими. 75% – 89% правильно виконаних тестових завдань. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично коректним. Наявність у роботі не більше 2 орфографічних та/або граматичних помилок і 4 лексичних та/або стилістичних помилок.

«задовільно» («3») – 30 балів: виставляється студенту, якщо розв'язання практичних завдань, винесених на МКР, свідчать про те, що навчальний матеріал засвоєний частково, практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість завдань виконано, деякі з них містять серйозні помилки, які потребують подальшого усунення. Відповіді є незмістовними та нечіткими. 50% – 74% правильно виконаних тестових завдань. Допускається не більше 3 помилок у змісті аналізу. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та/або стилістично некоректним. Наявність у роботі не більше 3 орфографічних та/або граматичних і 5 лексичних та/або стилістичних помилок;

«незадовільно» («2») – 20 балів: виставляється, якщо студент не готовий до МКР, неправильно виконує завдання, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання запропонованих завдань. Переважна більшість відповідей є незмістовними, нелогічними та нечіткими. Менше 50% правильно виконаних тестових завдань. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним. Наявність в роботі 4 і більше орфографічних та/або граматичних і 6 і більше лексичних та/або стилістичних помилок.

У разі **відсутності** студента на МКР без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «**нуль**» (0) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент має право написати МКР в індивідуальному порядку.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Лінгвостилістика і культура французької мови» проводиться у формі заліку.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента 2. Модульна контрольна робота (МКР) 3. Залік	50 50

Оцінювання на заліку здійснюється за 4-бальною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, відмітку за залік («зараховано / не зараховано»), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують відмітку «зараховано» і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче, складають залік.**

Якщо студент на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за 4-бальною шкалою «не зараховано», то, крім цієї відмітки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання відповіді студента на заліку:

Відмітка про залік («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів – А

82 – 89 балів – В

74 – 81 бал – С

64 – 73 бали – D

60 – 63 бали – E

59 балів і нижче – FX.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60** і вище, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59** і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано», а в шкалі ЄКТС – E та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано», оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

«Зараховано» ставиться, якщо продемонстровано: задовільні знання у викладі програмного матеріалу з вживанням відповідної термінології і лексики та наведенням відповідних прикладів; припускаються мовні помилки, які не спотворюють основний зміст відповіді; враховуються семантична та лексична насиченість відповіді, її фонетична та граматична правильність, повнота викладення проблеми, уміння грамотно виразити свої думки із заданої теми.

«Не зараховано» ставиться, якщо виявлено: незнання програмного матеріалу і невміння виразити свої думки із запропонованого питання; незадовільні уміння і навички практичного застосування вивченого лексичного та граматичного матеріалу; значні мовні помилки, що спотворюють зміст відповіді.

Підсумкова оцінка за чотирибальною шкалою і шкалою ЄКТС виставляється за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	зараховано
75 – 81	C	
66 – 74	D	
60 – 65	E	зараховано
0 – 59	FX	незараховано

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Знати:

- предметну область і основи лінгвостилістичних студій;
- основні загальнонаукові засади та поняття лексикології і стилістики;

	знати стилістично релевантні явища та вміти пояснювати їх на тлі сучасних мовознавчих концепцій; здійснювати їх систематизацію та інтерпретацію, виходячи із загальних закономірностей французької мовної системи. <i>Вміти:</i> - спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; - спілкуватися іноземними мовами як усно, так і письмово; - абстрактно мислити, аналізувати, синтезувати, узагальнювати та систематизувати. <i>Володіти елементарними навичками:</i> - граматики, лексики і фонетики французької мови на рівні B2 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Le Cadre européen commun de référence pour les langues – Apprendre, Enseigner, Évaluer (CECRL))); - розуміння лінгвістичної природи стилістичних засобів сучасної французької мови, принципів їх системної організації; - застосування знання у практичних ситуаціях.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна література: - Лисенко, Н.Є. (2018). Світовірний потенціал іронії у сучасній французькій постмодерно-фантастичній прозі малої форми (на матеріалі оповідань Б. Вербера). <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: "Філологія"</i>, 36 (2), 56–59. - Лисенко, Н.Є. (2019). Світовірний потенціал мовної гри у сучасній французькій постмодерністській прозі малої форми (на матеріалі оповідань Бернара Вербера). <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: "Філологія"</i>, 42 (2), 72–76. https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.42.2.18 - Лисенко, Н.Є. (2020). Світовірний потенціал аллюзії у французькій постмодерній малій прозі (на матеріалі оповідань Б. Вербера). <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: "Філологія"</i>, 45(2), 91–94. https://doi.org/10.32841/2409-1154.2020.45-2.22 - Лисенко, Н.Є. (2025). Евфемізми і дисфемізми в просторі мовної гри оповідань Бернара Вербера. <i>Наукові записки Серія: Філологічні науки</i>, 3 (214), 50–56. https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-214.2-6 - Лисенко, Н.Є. (2026). Гра інтерфеноменами в текстовому можливому екосвіті оповідання Бернара Вербера « Et l'on pendra tous les pollueurs ». <i>Закарпатські філологічні студії</i>, 45 (1), 147–154. https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2026.45.1.23 - Лисенко, Н.Є. (2026). Текстовий можливий світ як простір інтермедіальної гри в оповіданні Б. Вербера «Et l'on pendra tous les pollueurs». <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія</i>, 78, 57-61. https://doi.org/10.32782/2409-1154.2026.78.11 - Brunet, S. (2015). Les proverbes pour les nuls. Paris : First - Figures de style https://www.twinkl.es/blog/figure-de-style-liste-definition-et-exemple - Figures de style https://www.espacefrancais.com/les-figures-de-style/ - Figures de style: le guide complet https://www.lalanguefrancaise.com/linguistique/figures-de-style-guide-complet Додаткова література: - Brunet, S. (2018). Verser des larmes de crocodile. Paris : First - Combettes, B. (2002). Analyse linguistique des textes et stylistique. <i>Langue française. La stylistique entre rhétorique et linguistique</i>, 135, 95–113. - Fage, F. (2015). <i>Expressions animales</i>. Clermont-Ferrand : La poule qui pond edition

	4. Hébert, L. (2011). <i>Méthodologie de l'analyse littéraire. Analyse, dissertation, commentaire, compte rendu</i>. Rimouski : Université du Québec. https://www.academia.edu/19741846/Analyse_dun_texte_litteraire
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Контроль результатів навчання студента з дисципліни «Лінгвостилістика і культура французької мови» здійснюється у формі <i>поточного, рубіжного, підсумкового модульного та підсумкового семестрового контролю</i> (заліку). <i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом модуля оцінюється аудиторна та самостійна робота студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. <i>Рубіжний контроль</i> успішності студентів здійснюється у вигляді проміжної атестації здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання аудиторної та самостійної роботи. <i>Підсумковий модульний контроль</i> проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на практичні заняття. <i>Підсумковий семестровий контроль</i> – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр (сесію), що з дисципліни «Лінгвостилістика і культура французької мови» здійснюється у формі заліку.

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу протокол № 13 від «13» травня 2026р.

Завідувач кафедри

Наталія ФІЛОНЕНКО